

سی تی اسکن

سی تی اسکن یکی از روش های تشخیصی است که در شناسایی بیماری ها کاربرد دارد. بعد از رادیوگرافی سی تی اسکن بیشترین کمک را به بررسی ضایعات می کند.

با استفاده از سی تی اسکن می توان بافت های درون بدن را مشاهده کرد و شکل آن ها را بررسی نمود. دستگاه سی تی اسکن می تواند تصاویری از اعضای بدن با برش های یک میلی متری تهیه نماید.

سی تی اسکن چگونه کار می کند

برای انجام سی تی اسکن از اشعه ایکس استفاده می شود. باریکه نازکی از اشعه به اندام بیمار تابیده می شود. این باریکه اشعه از اندام عبور کرده و توسط قطعه دیگری از دستگاه جذب می شود. متناسب با جذب می تواند تصاویری از اعضا نمایش دهد. دستگاه سی تی اسکن در داخل اطاق بزرگی قرار دارد که هوای داخل آن نسبتا خنک است. این دستگاه به شکل یک حلقه بزرگ بوده که یک تخت در درون آن قرار گرفته است. کامپیوتر های دستگاه در اطاق مجاور که اطاق کنترل است قرار گرفته و تکنیسین سی تی اسکن در آن اطاق عملیات تصویربرداری را هدایت می کند.

بیمار به همراه یک پرستار به داخل اطاق رفته و پرستار به وی کمک می کند تا در وضعیت مناسب بر روی تخت دراز بگشدد. این وضعیت معمولا دراز کشی به پشت است ولی ممکن است لازم شود بیمار به پهلو و یا به شکم بخوابد. بیمار می تواند بسیار آرام بر روی تخت دراز بگشدد

ممکن است تنه بیمار توسط چند نوار به تخت ثابت شود تا در وضعیت مناسب بی حرکت بماند.

در حین سی تی اسکن کسی بجز بیمار در اطاق سی تی اسکن باقی نمی ماند. پس پرستار از اطاق خارج می شود. اگر بیمار نیاز به مراقبت داشته باشد ممکن است به همراه بیمار اجازه دهند در اطاق باقی بماند. در این حال لباس مخصوصی به او می دهند تا بپوشد. این لباس برای حفاظت همراه بیمار از اشعه ایکس است.

در تمام مراحل انجام سی تی اسکن، تکنسین تصویربرداری در اطاق مجاور قرار گرفته و بیمار را از طریق یک پنجره شیشه ای می بیند. صدای او را می شنود و می تواند با او حرف بزند. پس هر وقت بیمار نیاز به کمک داشت می تواند صحبت کند.

برای تهیه تصاویر سی تی اسکن، بیمار بر روی تخت دراز کشیده و سپس تخت یک بار درون حلقه حرکت می کند. سپس مجددا این حرکت تکرار می شود ولی این بار با سرعت کمتر. در حین عکسبرداری منبع اشعه ایکس در داخل حلقه گردش می کند.

در پایان پرستار وارد شده و به بیمار کمک می کند تا اطاق سی تی اسکن را ترک کند.

این گردش با صدایی آرام بصورت ویز همراه است که طبیعی است و آسیبی به بیمار نمی رساند. در حین کار کردن دستگاه بیمار باید بی حرکت باشد تا تصاویر واضحی تهیه شوند. ممکن است در حین انجام سی تی اسکن تکنسین رادیولوژی از بیمار بخواهد تا برای چند ثانیه نفس خود را در سینه حبس کند

انواع سی تی اسکن

- سی تی اسکن ساده
- سی تی اسکن با تزریق ماده حاجب
- سی تی آنژیوگرافی

در چه کسانی نایبستی استفاده شود

- زنان باردار
- بیمارانی که از قرار گرفتن در محیط سی تی دچار مشکل می شوند
- بیمارانی که ترس از محیط بسته دارند

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خراسان رضوی
بیمارستان شهید کامیاب

سی تی اسکن

کد پمفلت: DIA/4/7	سال تهیه: 1401
گروه هدف: بیماران	بازنگری مجدد: فروردین 1404

منابع:
پرونداخلی جراحی - آموزش به بیمار - زهرا دلیری

<http://www.patienteducationcenter.ORG>
<http://www.Nursing consult -patient education>

آموزش به بیمار

- در سی تی اسکن از اشعه ایکس استفاده می شود که می بایست در صورت باردار بودن حتما به پزشک قبل از انجام اطلاع دهید. استفاده از این روش تصویربرداری در سه ماهه اول بارداری ممکن است مشکلاتی را برای جنین به وجود بیاورد. پس ممنوع است.
- محلی از بدن که از آن تصویربرداری می شود نباید حاوی فلز باشد. وجود فلز می تواند کیفیت تصاویر را کاهش دهد.
- تصویربرداری سی تی اسکن به هیچ وجه درد ندارد و کل مدت تصویربرداری در غالب موارد کمتر از چند دقیقه است. پس بسیار سریع انجام می شود.
- ممکن است در حین انجام سی تی اسکن دارویی به بیمار تزریق شود. به این منظور قبل از شروع تصویربرداری سوزنی به درون رگ بیمار فرستاده شده و از طریق لوله به سرنگی متصل می شود.
- سرنگ حاوی ماده شیمیایی خاصی است و این سرنگ به توسط کامپیوتر کنترل می شود. وقتی بیمار بر روی تخت قرار گرفته و درون حلقه سی تی اسکن رفت سرنگ فعال شده و ماده شیمیایی را به درون رگ بیمار تزریق می کند. در حین تزریق ممکن است بیمار احساس گرم شدن کند. ممکن است تا چند دقیقه احساس طعم فلز در دهان خود کند و یا ممکن است احساس ادرار کردن داشته باشد. این حالت حداکثر چند دقیقه طول کشیده و از بین می روند.

در بعضی موارد ممکن است به بیمار دارویی داده شود تا قبل از سی تی اسکن آن را بخورد. اگر بیمار به بعضی داروها (چه خوارکی و چه تزریقی) حساسیت دارد حتما قبل از تزریق دارو باید آن را به اطلاع پرسنل پزشکی حاضر در اطاق سی تی اسکن برساند. اگر بعد از تزریق بیمار احساس بدحالی کرد باید آن را فوراً به پرسنل پزشکی اطلاع دهد.

سی تی اسکن نسبت به ام آر آی به حرکت بیمار کمتر حساس است. در هر حالت می بایست بیمار حرکت نداشته باشد. زیرا حرکت سبب تار شدن تصویر می شود.

در بیمارانی که باتری قلب و یا سمعک دارند امکان استفاده از سی تی اسکن وجود دارد. این افراد نمی توانند ام آر آی انجام بدهند.

از انجام سی تی اسکن هیچ اشعه ای در بدن بیمار قرار ندارد. اگر مادر شیرده هستید و از ماده حاجب برای سی تی اسکن استفاده کرده اید تا 24 ساعت بعد از سی تی اسکن به کودک خود شیر ندهید

جهت پیگیری و سوالات خود می توانید با کلینیک پرستاری آموزش سلامت به شماره 05138026159 تماس حاصل نمایید.

سایت بیمارستان : <http://h-kamyab.mums.ac.ir>

با اسکن بارکد از مطالب آموزشی سایت بیمارستان استفاده نمایید.

